

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie ze skargi M. K.

o wznowienie postępowań zakończonych postanowieniami z dnia 5 stycznia 2024 r.

o sygn. akt I NSW 1267/23 oraz z dnia 10 stycznia 2024 r. o sygn. akt II PUO 2/24

w sprawie z odwołania od postanowienia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu posła M. K.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 3 lipca 2024 r.,

- 1. wznowia postępowanie zakończone postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2024 r., sygn. akt II PUO 2/24;**
- 2. uchyla postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2024 r., sygn. akt II PUO 2/24 i umarza postępowanie;**
- 3. odrzuca skargę M. K. o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2024 r., sygn. akt I NSW 1267/24.**

Tomasz Demendecki Krzysztof Wiak Janusz Niczyporuk

UZASADNIENIE

Pismem z 22 stycznia 2024 r. pełnomocnik M. K. (dalej: „skarżący”) złożył skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Najwyższego z 5 stycznia 2024 r. (I NSW 1267/23). Skarżący wniósł w niej o wznowienie postępowania zakończonego wskazanym postanowieniem, jak również o stwierdzenie, że czynność dokonana 10 stycznia 2024 r. na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt II PUO 2/24 z odwołania skarżącego od postanowienia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej z dnia 21 grudnia 2023 r. o wygaśnięciu mandatu posła, nie jest orzeczeniem Sądu Najwyższego w rozumieniu art. 250 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 2408). Skarżący wniósł również ewentualnie o uchylenie postanowienia Sądu Najwyższego Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 stycznia 2024 r. w sprawie II PUO 2/24 w całości. Skarżący oparł niniejszą skargę na przesłance wskazanej w art. 524 § 1 k.p.c. w zw. z art. 403 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Skarżący podtrzymał swoje stanowisko w piśmie z 14 lutego 2024 r., natomiast w piśmie z 23 lutego 2024 r. doprecyzował, że skargą o wznowienie postępowania jest objęte zarówno postanowienie Sądu Najwyższego z 5 stycznia 2024 r. (I NSW 1267/23), jak i postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2024 r. (II PUO 2/24).

W uzasadnieniu skargi skarżący wskazał, że postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2024 r. (II PUO 2/24) narusza:

1. zasady, wolności i prawa człowieka i obywatela, określone w Konstytucji RP, tj.:
1. zasady praworządności, sprawiedliwości proceduralnej, a także prawa do rzetelnej procedury, zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz zasady pewności i bezpieczeństwa prawnego wynikające z art. 2, art. 7 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez:
1. samodzielne decydowanie przez Prezesa Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wbrew przepisom ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym o właściwości innej izby Sądu Najwyższego

- i to pomimo tego, że zgodnie z art. 14 § 1 pkt 8 u.SN w związku z § 4 pkt 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 lipca 2022 r. – Regulamin Sądu Najwyższego (tekst jedn. Dz.U. 2024, poz. 806, dalej: „k.wyb.”) – zarządzeniem nr 1/2024 Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2024 r. został rozstrzygnięty spór co do właściwości izb Sądu Najwyższego w zakresie rozpoznania sprawy z odwołania skarżącego od postanowienia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu posła, zarejestrowanej w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych pod sygn. akt II PUO 2/24 oraz w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych pod sygn. akt I NSW 1267/23 i wskazano Izbę Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych jako właściwą do rozpoznania sprawy;
2. zarejestrowanie sprawy bezpośrednio w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z pominięciem obowiązkowej rejestracji w Biurze Podawczym Sądu Najwyższego w oparciu o dokumenty dostarczone Prezesowi Sądu Najwyższego kierującemu pracą Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych osobiście przez Dyrektora Generalnego Kancelarii Sejmu;
 3. w sposób rażący art. 176 § 2 Konstytucji RP, poprzez nieuprawnione stwierdzenie przez Sąd Najwyższy Izbę Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, że czynność dokonana w dniu 5 stycznia 2024 r. w sprawie I NSW 1267/23 nie jest orzeczeniem Sądu Najwyższego w rozumieniu art. 250 k.wyb., podczas gdy ustrój i właściwość sądów określają ustawy, a Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nie ma kompetencji do oceny wbrew ustawie czy orzeczenia wydawane przez inną Izbę Sądu Najwyższego są orzeczeniami sądu;
 4. w sposób rażący art. 7 Konstytucji RP i *a contrario* art. 90 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez zastosowanie prawa europejskiego do oceny niezawisłości i bezstronności Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, podczas gdy zagadnienie nabycia lub utraty statusu członka Parlamentu w Państwie Członkowskim UE nie wchodzi w zakres kwestii związanych ze stosowaniem lub wykładnią prawa Unii Europejskiej, a w

konsekwencji, organ rozpoznający odwołanie od postanowienia Marszałka Sejmu nie jest objęty zakresem art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE, zaś ani art. 90 ust. 1, ani art. 91 ust. 3 Konstytucji RP nie mogą stanowić podstawy do przekazania organizacji międzynarodowej lub organowi międzynarodowemu kompetencji w zakresie ustroju, w tym zasad wyboru Sejmu RP oraz innych konstytucyjnych organów Rzeczypospolitej Polskiej, a także stosunków ustrojowych łączących posłów i senatorów z Rzeczpospolitą Polską,

5. w sposób rażący art. 25 i art. 26 § 1 pkt 11 u.SN, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie wyrażające się w rozpoznaniu przez Izbę Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego odwołania skarżącego od postanowienia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 grudnia 2023 r. o wygaśnięciu mandatu posła, pomimo że do właściwości Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych należą sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, co skutkowało nieuprawnionym wydaniem orzeczenia w sprawie będącej we właściwości rzeczowej Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych,
6. w sposób rażący art. 366 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 250 § 2 k.wyb., poprzez dokonane z naruszeniem powagi rzeczy osądzonej (*res iudicata*), niedopuszczalne ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy, która została już prawomocnie osądzona przez Izbę Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, podczas gdy prowadzenie postępowania sądowego, jeśli o to samo roszczenie między tymi samymi stronami sprawa została już prawomocnie osądzona, ustawodawca zakwalifikował jako jeden z przypadków nieważności postępowania, co skutkuje zasadnością wyeliminowania z obrotu prawnego postanowienia Sądu Najwyższego Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 stycznia 2024 r. wydanego w sprawie II PUO 2/24,
7. w sposób rażący art. 244 § 1 k.p.c. w zw. z art. 250 k.wyb., poprzez nieprawidłowe stwierdzenie, że w procedurze cywilnej nie ma takiego pojęcia jak oryginał kopii akt sprawy, podczas gdy wymóg dysponowania przez Sąd oryginałami dokumentów wymagany jest wyłącznie

w sprawach wieczystoksięgowych i dotyczących akt stanu cywilnego, a Sąd Najwyższy Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych dysponował oryginałem postanowienia Marszałka Sejmu z dnia 21 grudnia 2023 r. oraz plikiem dokumentów urzędowych wręczonych pełnomocnikowi Skarżącemu przez Prezesa Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w ramach wykonania zarządzenia o udostępnieniu pełnomocnikowi kopii akt sprawy zarejestrowanej dnia 3 stycznia 2024 r. w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z pominięciem Biura Podawczego Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. W pierwszej kolejności należy wskazać, że Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego pozostaje właściwa zarówno do rozpoznania odwołania od postanowienia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu posła (art. 250 k.wyb.), jak i wznowienia postępowania w tej sprawie. Zgodnie z obowiązującym uregulowaniem ustawowym, zawartym w art. 26 § 1 pkt 11 u.SN, do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie innych spraw z zakresu prawa publicznego niezastrzeżonych do właściwości innych izb Sądu Najwyższego. Brak jest natomiast podstaw prawnych do stwierdzenia, że Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego pozostaje właściwa do rozpoznania wskazanej sprawy. Z art. 25 u.SN wynika wprost, że do właściwości Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych należą sprawy z zakresu prawa pracy, ubezpieczeń społecznych. Odwołanie od postanowienia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu posła stanowi tymczasem sprawę o odmiennym przedmiocie. Jednoznacznie przemawia za tym definicja spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sformułowana przez ustawodawcę w art. 476 k.p.c. Zgodnie z nim, przez sprawy z zakresu prawa pracy rozumie się sprawy: 1) o roszczenie ze stosunku prawa pracy lub z nim związane; ¹⁾ o ustalenie istnienia stosunku pracy, jeżeli łączący strony stosunek prawnym wbrew zawartej między nimi umowie, ma cechy stosunku pracy; 2) o roszczenie z innych stosunków prawnych, do których z mocy odrębnych

przepisów stosuje się przepisy prawa pracy; 3) o odszkodowania dochodzone od pracodawcy na podstawie przepisów o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (§ 1). Przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, dotyczących: 1) ubezpieczeń społecznych; 2) emerytur i rent; 4) innych świadczeń w sprawach należących do właściwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych; 5) świadczeń odszkodowawczych przysługujących w razie wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą wojskową albo służbą w Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służbie Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Biurze Ochrony Rządu, Służbie Ochrony Państwa, Służbie Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego oraz Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (§ 2). Przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się także sprawy wszczęte na skutek niewydania przez organ rentowy decyzji we właściwym terminie, a także sprawy, w których wniesiono odwołanie od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności lub od decyzji wydanej przez ten zespół, sprawy o roszczenia ze stosunków prawnych między członkami otwartych funduszy emerytalnych a tymi funduszami lub ich organami oraz sprawy ze stosunków między emerytami lub osobami uposażonymi w rozumieniu przepisów o emeryturach kapitałowych a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych (§ 3). Żadna z powyższych kategorii spraw nie odpowiada istocie odwołania od postanowienia Marszałka Sejmu RP w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu posła. Jej charakter odpowiada natomiast sprawie publicznej – związanej z relacją obywatela z Państwem.

2. Należy podkreślić, że Sąd Najwyższy orzekający w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w żaden sposób nie był uprawniony do formułowania w postanowieniu z 10 stycznia 2024 r. (II PUO 2/24) tezy, iż „Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie jest sądem w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, a to oznacza, że czynność dokonana w tej Izbie w dniu 5 stycznia 2024 r. w sprawie I NSW 1267/23 przez A. S., M. D. i P. W. nie jest orzeczeniem Sądu Najwyższego w rozumieniu art. 250 Kodeksu wyborczego oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (nie jest aktem stosowania prawa)”.

Co więcej, to właśnie wydanie postanowienia z 10 stycznia 2024 r. (II PUO 2/24) w sprawie z odwołania od postanowienia Marszałka Sejmu RP od postanowienia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu posła M. K. stanowi przejaw rażącego naruszenia prawa i podważenia jednej z elementarnych zasad demokratycznego państwa prawa, tj. zasady trójpodziału władzy. Sąd Najwyższy nie może bowiem działać w sposób sprzeczny z obowiązującymi przepisami prawa (tj. art. 25 i 26 u.SN) i samowolnie uznawać, że normy te nie obowiązują, a także zamiast nich stosować regulacje zawarte w przepisach nieobowiązujących od niemal 6 lat, tj. ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. 2016, poz. 1254) i uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie regulaminu Sądu Najwyższego (M.P. 2003, nr 57, poz. 898), z których miałyby wynikać właściwość do rozpoznawania „innych spraw publicznych” przez Izbę Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych. Orzeczenia Sądu Najwyższego nie mogą zastępować ani zmieniać prawa stanowionego w demokratycznej procedurze i niewątpliwie obowiązującego. Działanie takie prowadzi bowiem do chaosu prawnego i naruszenia zasady pewności co do prawa. W niniejszym postępowaniu szczególnie znamienne jest to, że sprawa dotyczy wznowienia postępowania z zakresu prawa publicznego, które nie dopuszcza możliwości swobodnego kształtowania stosunków prawnych i dostosowywania ich do woli stron. Tym bardziej, wiąże ono Sąd Najwyższy w zakresie mających zastosowanie w niniejszej sprawie obowiązujących regulacji ustawowych.

3. Ustosunkowując się do kwestii dopuszczalności wznowienia postępowania, należy wskazać, że skarżący powołał podstawę zawartą w art. 403 § 2 k.p.c. Zgodnie z treścią tego przepisu, można żądać wznowienia postępowania w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich faktów lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. W dotychczasowym orzecznictwie oraz w doktrynie wskazywano, że przesłanka ta znajdowała zastosowanie w przypadku, gdy dochodziło do późniejszego wykrycia prawomocnego orzeczenia,

dotyczącego tego samego stosunku prawnego, lecz zapadłego chronologicznie wcześniej. Jak przyjął Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z 10 lipca 2012 r. (III CZP 81/11), „[c]elem wznowienia postępowania z tego powodu jest to, aby we wznowionym postępowaniu sąd mógł uwzględnić prawomocność materialną wcześniejszego wyroku dotyczącego tego samego stosunku prawnego, co zaskarżony wyrok. Wskazana podstawa wznowienia ma zastosowanie, gdy wykryty wcześniejszy prawomocny wyrok nie został uwzględniony w późniejszym postępowaniu, mimo swojej powagi rzeczy osądzonej lub z powodu swojego skutku prejudycjalnego”. Powyższa interpretacja art. 403 § 2 k.p.c. zachowuje swoją aktualność, aczkolwiek w kontekście niniejszej sprawy nie może być uznana za jedyną. Z literalnego brzmienia tego przepisu nie wynika bowiem wprost, że późniejsze wykrycie prawomocnego wyroku lub postanowienia musi dotyczyć wyłącznie orzeczenia, które zapadło chronologicznie wcześniej. Przepis wskazuje bowiem jedynie na okoliczność późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku (lub postanowienia), który dotyczy tego samego stosunku prawnego. Jego językowa wykładnia nie stoi na przeszkodzie temu, aby skarżący, znając treść wcześniejszego chronologicznie orzeczenia i dowiedziawszy się później o zapadnięciu kolejnego wyroku lub postanowienia, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, mógł wnieść skargę o wznowienie postępowania, zwłaszcza, gdy zapadłe postanowienie prowadzi do naruszenia jego istotnych praw.

4. Za dopuszczalnością takiej interpretacji art. 403 § 2 k.p.c. przemawiają nie tylko względy językowe, ale i funkcjonalne. Wytworzona w niniejszej sprawie sytuacja faktyczna i prawna nie znalazła należytego odzwierciedlenia w dotychczasowej judykaturze, a co za tym idzie, nie była przedmiotem analiz w orzecznictwie i literaturze przedmiotu. W niniejszym stanie faktycznym skarżący, znając treść postanowienia Sądu Najwyższego z 5 stycznia 2024 r. (I NSW 1267/23), następnie uzyskał informację, że w zakresie tego samego stosunku prawnego, którego dotyczyło powyższe orzeczenie, zapadło kolejne postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2024 r. (II PUO 2/24). Doprowadziło to do stanu, w którym w obrocie prawnym istnieją dwa orzeczenia Sądu Najwyższego o skrajnie odmiennej treści. Sytuacja taka z całą pewnością mieści się w *ratio legis* instytucji wznowienia postępowania, jaką jest zwalczanie

kolizji prawomocnych orzeczeń i konieczność sankcjonowania naruszenia prawomocności materialnej wcześniejszego orzeczenia (zob. K. Weitz, *Skarga o wznowienie postępowania*, w: T. Ereciński, J. Gudowski (red.), *System Prawa Procesowego Cywilnego. Tom III. Środki zaskarżenia*, LexisNexis 2013, LEX/el.).

5. Przyjmując za podstawę wznowienia postępowania w niniejszej sprawie art. 403 § 2 k.p.c. nie można pomijać również aspektów celowościowych tej instytucji, wynikających przede wszystkim z norm konstytucyjnych. Jednym z podstawowych celów skargi o wznowienie postępowania jest przywrócenie porządku prawnego, wynikającego z nieprawidłowości zaistniałych w ramach toczącego się postępowania. Skarga ta nie zalicza się jednak do zwykłych środków odwoławczych, lecz znajduje zastosowanie w sytuacjach wyjątkowych, gdy nie ma innej możliwości wzruszenia dotychczasowego postępowania. W ten sposób ustawodawca chroni prawo stron do sprawiedliwego rozpoznania sprawy, zaliczanego do konstytucyjnego prawa do sądu (art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej).

6. W niniejszej sprawie kwestia ta pozostaje szczególnie istotna, gdyż podstawa wznowienia nie wiąże się z wystąpieniem okoliczności niezależnych od sądu czy nawet związanych z jego oczywistym niedbalstwem, będącym następstwem braku weryfikacji istnienia innych orzeczeń dotyczących tego samego stosunku prawnego, ale mamy w jej przypadku do czynienia z jaskrawym i celowym naruszeniem prawa – poprzez wydanie przez Sąd Najwyższy późniejszego postanowienia z 10 stycznia 2024 r. (II PUO 2/24). Stanowiło to działanie wbrew zasadzie *res iudicata* i naruszało stabilność prawa, a co za tym idzie – uznać należało je za niedopuszczalne z mocy prawa. Prawomocne postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2024 r. (I NSW 1267/23) odpowiadało bowiem rzeczywistemu stanowi prawnemu, potwierdzało go i czyniło niewątpliwym (*res iudicata pro veritate habetur*). Wydanie kolejnego postanowienia Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 stycznia 2024 r. w sprawie o sygn. akt II PUO 2/24 podważało stabilność prawa i było przejawem rozpoznania sprawy w sposób rażąco niesprawiedliwy, skutkujący wprost naruszeniem art. 45 Konstytucji RP.

7. Powyższe ustalenia prowadzą do wniosku, że późniejsze orzeczenie, tj. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2024 r. (II PUO 2/24) zostało wydane z rażącym naruszeniem prawa. Po pierwsze, zapadło ono w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego, która nie jest właściwa do rozpoznawania odwołań od postanowień Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu posła. Jak wskazano powyżej, wyłączna właściwość w tym względzie przysługuje Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego. Po drugie, postępowanie zakończone postanowieniem Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2024 r. (II PUO 2/24) objęte było nieważnością postępowania z uwagi na istnienie powagi rzeczy osądzonej. Skład orzekający w tej sprawie miał tego świadomość, gdyż informacja o przedmiocie postępowania oraz treści postanowienia Sądu Najwyższego z 5 stycznia 2024 r. (I NSW 1267/23), zapadłego zaledwie 5 dni wcześniej, była powszechnie znana i została m.in. opublikowana na stronie internetowej Sądu Najwyższego – zakładce „Komunikaty w sprawach” (https://www.sn.pl/aktualnosci/SitePages/Komunikaty_o_sprawach.aspx?ItemSID=621-b6b3e804-2752-4c7d-bcb4-7586782a1315&ListName=Komunikaty_o_sprawach&rok=2024).

8. Orzekając w niniejszej sprawie Sąd Najwyższy jest zobowiązany z urzędu uwzględniać okoliczności, które prowadzą do bezwzględnej nieważności postępowania. Do takich okoliczności należy stan powagi rzeczy osądzonej, wywołany postanowieniem Sądu Najwyższego z 5 stycznia 2024 r. (I NSW 1267/23). Powinien on skutkować zakazem ponownego orzekania w tej samej sprawie, a tymczasem wydając postanowienie z 10 stycznia 2024 r. (II PUO 2/24) Sąd Najwyższy intencjonalnie go pominął, doprowadzając do naruszenia przepisów prawa powszechnie obowiązującego, zarówno o charakterze ustrojowym, jak i *stricto* procesowych.

9. Należy dodać, że skarżący nie miał innej możliwości obrony swoich praw, jak tylko poprzez wniesienie skargi o wznowienie postępowania. Wiedząc, jakie rozstrzygnięcie zapadło wobec niego 5 stycznia 2024 r. w sprawie toczącej się pod sygn. I NSW 1267/23, nie mógł zakładać, że w przeciągu zaledwie kilka dni zostanie wydane zupełnie odmienne rozstrzygnięcie, dotyczące tego samego

stosunku prawnego. Wydanie późniejszego postanowienia Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2024 r. (II PUO 2/24) nie było zatem skutkiem jego zaniedbań, braku zastosowania innych odpowiednich instrumentów prawnych lub opieszałości w działaniu. Został on postawiony w sytuacji, w której przysługujące mu prawo do poszanowania prawomocnego rozstrzygnięcia w jego sprawie zostało zignorowane i odebrane mu w oparciu o podstawy sprzeczne z obowiązującym w Polsce prawem.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 412 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 355 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. uchylił postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2024 r. (II PUO 2/24) i postępowanie umarza.

Sąd Najwyższy odrzucił skargę skarżącego w zakresie wznowienia postępowania zakończoną postanowieniem Sądu Najwyższego z 5 stycznia 2024 r. (I NSW 1267/23), na podstawie art. 410 § 1 k.p.c., przyjmując, że w okolicznościach niniejszej sprawy skarga ta nie była oparta na ustawowej podstawie.

Tomasz Demendecki Krzysztof Wiak Janusz Niczyporuk

[SOP]

[ms]